

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Jessheim, 21. desember 2007

VIFO barnehagene as
Gystad Næringspark
2050 Jessheim
Tlf.: 63 97 99 97
Fax.: 63 97 99 98
Org.nr.: 986 528 660
E-post: administrasjon@vifo.no
Web: www.vifo.no

Merknader til høringsnotatet om endringer i barnehageloven.

VIFO barnehagene as, med underliggende selskaper etablerer og drifter barnehager på Østlandsområdet. Selskapet har etablert 12 nye barnehager siden 2000 og har i dag ca. 300 ansatte og tilbyr drøyt 1000 barn barnehageplass.

Barnehagene er lokalisert i 8 forskjellige kommuner. Selskapets drifter sine barnehager tilnærmet likt slik en kommune drifter sine kommunale barnehager, med en felles administrasjon, der den enkelte barnehage driftes som en enhet med helt separat avdelingsregnskap.

Ved gjennomgang av forslaget til endringer i barnehageloven, ser vi på flere av forslagene med stor skepsis, og som vil føre til manglende forutsigbarhet og stor forskjellsbehandling fra kommune til kommune.

Vi kommer med følgende innspill:

Rett til barnehageplass

Som utbygger av barnehager benytter vi anledningen til å nevne noen av de utfordringene en aktør som oss har i forbindelse med etablering av nye barnehager, selv om dette ikke har noe med selve lovteksten å gjøre. Nedenstående punkter er langt på vei en liste over viktige årsaker til at regjeringen ikke har nådd sine mål om full barnehagedekning, da regjeringens egne tidsfrister har vært alt for korte. Etablering av nye barnehager tar tid.

- Tilgjengeligheten av egnede tomter/eiendommer er svært begrenset, spesielt i byområder. Ofte må eiendommer omreguleres først – noe som tar minimum et år.
- Manglende samarbeid og motstridende interesser internt i kommunen forsinker i mange tilfeller saksbehandlingen.
- Byggebransjen er svært presset, det er vanskelig å få tak i kvalifiserte entreprenører/leverandører raskt nok
- Det er stor førskolelæremangel i enkelte områder. Dessverre har lønn blitt det viktigste konkurransemiddelet for å få kvalifisert fagpersonell. Alt for ofte blir private barnehager den tapende part da de ikke tør møte konkurransen pga. ustabile økonomiske rammevilkår.

Rammefinansiering av barnehagesektoren

Som eier og driver av barnehager i flere kommuner er vi svært skeptisk til rammefinansiering av barnehagesektoren.

Vi drifter barnehager med tilnærmet lik driftsmodell, størrelse, utforming og byggeår i forskjellige kommuner. Selv i dag, med øremerket driftstilskudd, der bare deler av finansieringen er

kommunalt tilskudd varierer det kommunale tilskuddet med opp til 700 000 pr. år i to nabo-kommuner.

Tidspunkt for kommunale vedtak om hvor mye penger man er bevilget for inneværende år varierer også kraftig. De første vedtakene ble i 2007 mottatt 1. juli, og øvrige vedtak er mottatt videre utover hele høsten. Den siste barnehagen har vi ennå ikke mottatt vedtak på for 2007, altså vet vi ennå ikke hvor mange penger vi har til disposisjon for året som har gått. Om ikke lenge skal årsregnskap for ikke kommunale barnehager sendes inn.

De tre siste årene har VIFO anket på totalt 7 vedtak. 4 saker for 2006 ligger fortsatt hos fylkesmannen. En ligger hos den aktuelle kommune.

Svært få av kommunene vi har barnehager i tolker regnearkmodellen fra departementet likt. Det er også avdekket tilfeller der formlene er manipulert

- På bakgrunn av ovennevnte erfaringer er vi svært skeptisk til forslaget om at kommunene skal få et helhetlig finansieringsansvar for barnehagene. I så fall krever dette et mer effektivt og målrettet tilsyn med kommunene, og det må foreligge klare nasjonale føringer fra sentralt hold som kommunene må forholde seg til. Dette er helt nødvendig for at vedtakene skal være etterprøvbare i en eventuell ankesak.
- Paragrafen om likebehandling bør bestå

Finansieringsplikt for barnehager etablert etter 2009.

Det foreslås at kommunen selv skal få vurdere om nye barnehager etablert etter 2009 skal finansieres – dette for å hindre overetablering.

- Vi er usikker på hvordan dette skal fungere i praksis og ut fra hvilke kriterier kommunene skal vurdere en eventuell finansieringsplikt etter 2009 ut fra. På det tidspunktet et prosjekt legges frem for en kommune for godkjenning er som regel allerede betydelige kostnader knyttet til prosjektering og planlegging påløpt.
- Barnehager som i dag etableres mottar investeringstilskudd og forplikter seg med dette til å opprettholde driften i 10 år.
- Det påpekes av barnehagebygg ofte kun kan benyttes til og er godkjente for dette formålet. Dersom man ikke automatisk har rett på kommunalt tilskudd er det svært viktig at kommunen fraråder etablering av nye barnehager på et svært tidlig tidspunkt i prosessen, slik at etablerere med gode hensikter ikke kommer ut i et økonomisk uforløp.

Kommunenes dobbeltrolle.

Kommunen innehar i dag en dobbeltrolle som i enkelte tilfeller kan ha uheldige konsekvenser. Dessverre kan man eksempelvis nevne høyere lønn til eget pedagogisk personell enn det private aktører som er avhengig av tilskudd fra kommunen tør tilby, favorisering av egne barnehager i opptaksprosess osv.

- Rollen som tilsyns- og godkjenningsmyndighet opp mot rollen som barnehagedriver og konkurrent bør skilles/avgrenses i mye større grad.

Er kommunene beredt til å påta seg ansvaret for rammefinansiering?

Avslutningsvis er det viktig å fremheve at de fleste kommuner er sitt ansvar bevisst, er imøtekompende og forsøker å innfri de forventninger og krav som stilles. Dessverre sliter mange kommuner med svært stor arbeidsmengde i sektoren, manglende kunnskap og kompliserte modeller som innføres så raskt at de ikke klarer å henge med. Det stilles spørsmålstegn ved om kommunene er beredt til å ta denne rollen allerede i 2009?

Med vennlig hilsen
VIFO barnehagene as
Nina Wiik
Adm.dir.

Kopi sendt: Private Barnehagers Landsforbund